

Match-making event provincie Drenthe & PNO

Dinsdag 24 april, 2018

Openbaar

16 mei 2018

provincie **D**renthe

Match-making event provincie Drenthe & PNO

Dieuwke Martens-Bakker
Dieneke Mooiman

16 mei 2018

provincie Drenthe

Samenvatting event

Op dinsdag 24 april 2018 vond een matchmaking event plaats dat provincie Drenthe in samenwerking met PNO Consultants organiseerde. Het doel van de kennismaking was om ondernemers uit de regio met elkaar in contact te brengen op belangrijke thema's binnen de energietransitie, als waterstof toepassingen en energieneutraal wonen. Daarbij was de opzet te kijken waar kennisdeling of samenwerking rondom innovatie mogelijk is.

Om de energietransitie te versnellen is er dringend behoefte aan innovatie: zowel op technologisch gebied als in toepassingsmogelijkheden. Provincie Drenthe speelt graag een faciliterende rol om deze transitie naar hernieuwbare energiebronnen mogelijk te maken. Dit door bijvoorbeeld als schakel te dienen om ideeën en ambities van de markt te verbinden aan elkaar. Aangezien meer dan 95% van het Drentse bedrijfsleven onder MKB valt, is dit een belangrijke groep.

Aanwezigen matchmaking event.

VDH products BV	Leisure Plaza Emmen
Teijin Limited	Hebo Engineering
SPARQ Assembly	Drenthe College
Van Egten BV	E-Trias
Botrias	Astron
Bedrijfsnetwerk Top of Holland BV	Plan Effect
Energy College	Van der Willik Consultancy
Stork	

Met welk doel schoven de deelnemers aan?

- Zoektocht naar match in Noordelijke regio (over de provincies heen)
- Business development van waterstofprojecten
- Onderwijs in waterstoftoepassingen ontwikkelen dat aansluit op bedrijfsleven: in samenwerking met bedrijven vormgeven en financiële partners zoeken
- Op zoek naar projecten en business partners in bijvoorbeeld transportsector, m.b.t. specifiek materiaalgebruik (aramidevezels)
- Informatie + financiën zoeken over duurzame waterstoftoepassingen in de glastuinbouw (m.b.t. arbeid, milieu en energie)
- Kennisverrijking en i.v.m. zoektocht naar voortbewegingsoplossingen in de binnenvaart
- Om de vraag & aanbodmarkt en wet- en regelgevingskaders in het vizier te krijgen
- Naamsbekendheid en zoeken naar aansluiting bij markt/bedrijven
- Om de maakkant te verbinden aan innovatie: "van kreet naar concreet"

Wat heeft het matchmaking event opgeleverd?

- Bevestiging van wat er speelt in de regio
- Er zijn links gelegd met mensen in Noord-Nederland: het vinden van elkaar is bereikt
- Kansen die liggen er, er is informatie opgehaald: iedereen hoort nieuwe dingen
- Niet een directe match/deal gemaakt, maar wellicht een indirecte

- Het netwerk versterkt

Conclusies

- De vraag naar business cases is groot voor toekomstige plannen en uitdagingen
- Samen innoveren en samenwerken is het ideaal; maar regelgeving zit in de weg en werkt vertragend. Dit betreft regelgeving/grenzen tussen provincies en EU. (Waterstof is bijv. nog geen gas volgens de wet.)
- Je kunt ook effectief samenwerken met overheden. Zo wordt door Stork i.s.m. ander organisaties in Hoogeveen een project ontwikkeld dat open source is. Hier worden work packages onderling verdeeld over groepen die affiniteit hebben met de taken. Zo is provincie Drenthe daar verantwoordelijk voor de juridische tak. Dit bespoedigt de samenwerking.
- Acceleratie is hoog nodig, maar nog niet mogelijk; produceren en opschalen in het Noorden
- Probeer als 'Noord-Nederland' te focussen op iets concreet als "politiek + onderwijs". Zo wordt Eemshaven Energy Port of North West Europe.

Waterstoftoepassingen

Waterstof is een belangrijke schakel in de keten van duurzame energieproductie binnen de zware industrie (hoge temperatuurwarmte en grondstoffen) en vervoer. Daarnaast kan het in de toekomst van grote toegevoegde waarde zijn voor de ontwikkeling van zonne- en windenergie, gebruik van bestaande infrastructuur, systeemflexibiliteit, enzovoort. Een grote uitdaging is om de kosten van waterstofproductie omlaag te krijgen. Nieuwe technologische toepassingen kunnen bijdragen aan de kennisontwikkeling op dit vlak.

Rondom het thema 'waterstof' zijn in het kader van de Match Making Day Drenthe 2018' bijgaande partijen bij elkaar gebracht. In de sessies zijn verbindingen gelegd tussen partijen en vond er een uitwisseling plaats tussen de deelnemers; waarmee men bezig was (op het gebied van waterstof), wat men zocht aan van ervaringsaanvulling of -deskundigheid, etc. Er werd met name gekeken of verbindingen gecreëerd of gefaciliteerd konden worden om energietransitie te versnellen en zo mogelijk een EFRO-valorisatie daaruit te destilleren.

Veelbelovend is het project in Hoogeveen (verwoord door Stork) waarin Teijin mogelijk interesse had. Daarnaast was er ook belangstelling vanuit SparQ (voorheen Immtech) en Van Egten BV (las- en maakbaarheid van waterstofgestookte CV-ketels).

Algemeen oordeel: alle deelnemers vonden de middag zonder uitzondering zeer waardevol en de contacten die ze aldaar hebben opgedaan bruikbaar voor hun eigen business of voor waterstofprojecten in de toekomst.

Gebouwde omgeving

Ook rondom het thema 'Energiebesparing in de gebouwde omgeving' zijn diverse partijen bij elkaar gebracht. In de sessie over dit thema is in kaart gebracht wat de verschillende deelnemers aan eigen ontwikkeldoelstellingen hadden en wat zij nog aan aanvullende expertise zochten, met als doel om verbindingen tussen de partijen tot stand te brengen die mogelijk zouden kunnen leiden tot een EFRO-valorisatietraject.

Op diverse vlakken zijn bi- of trilaterale verbindingen tot stand gebracht die helpen de energietransitie in Drenthe te versnellen: o.a. rondom de ontwikkeling van een energieneutraal sportcomplex (Leisure Plaza Emmen), het opzetten van leerwerkplekken bij de ontwikkeling van een duurzame mestverwerker (Hebo Engineering en Drenthe College), en het met behulp van kunstmatige intelligentie efficiënt benaderen van eigenaar-bewoners voor het verduurzamen van hun woning (E-Trias en Astron).

Het meest veelbelovende idee ontstond rondom de ontwikkeling van een platform dat consumenten van onafhankelijk, betrouwbaar advies voorziet voor verduurzaming van hun woning, en daarbij dit advies direct kan koppelen aan de juiste uitvoerende partijen én financieringsadvies (o.a. Plan Effect, Drenthe College, E-Trias, Van der Willik Consultancy).